

پارک ملی # گلستان

قدیمی‌ترین پارک ملی ایران برای حفاظت از گونه‌های گیاهی و جانوری پارک ملی گلستان است. این پارک هزار و ۳۵۰ گونه گیاهی و ۳۰۲ گونه جانوری را در خود جای داده است. این منطقه در شرق استان گلستان قرار دارد و برای حفظ گونه‌های حیوانی حفاظت شده است اما همچنان با مشکلات زیادی روبه‌رو است. گذر یکی از جاده‌های پر تردد از میان این منطقه منجر به تلفات جاده‌ای بی‌شمار حیوانات در این منطقه شده است. همچنین تردد گردشگران و بی‌توجهی آنها به رعایت مسائل ایمنی هم زیستگاه حیوانات را تهدید می‌کند و هم سالیانه چند بار آتش به جان گلستان می‌اندازد.

محیط زیست

معاون رئیس‌جمهور خبر داد

اصلاح قوانین برای حفظ سلامت مردم

فرهیختگان | رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور با بیان اینکه اولویت ما رفع آلودگی‌ها و اجرای استانداردهای محیط‌زیست و سپس اصلاح قوانین برای حفظ سلامت مردم است، گفت: «دولت در اجرای ضوابط محیط‌زیست بسیار سختگیرانه عمل می‌کند.»

معصومه ابتکار افزود: «اهتمام دولت به حفظ محیط‌زیست در راستای اهمیت دادن به سلامت مردم است و وزارت نفت از وزارتخانه‌های پیشرو در حفظ محیط‌زیست است، بنابراین انتظار می‌رود با ایده‌های جدید آلودگی‌های ناشی از صنعت را برطرف کند.»

معاون رئیس‌جمهوری گفت: «با اصلاح قوانین دنبال تعدیل موضوع عوارض و معافیت شرکت‌ها از پرداخت حق آلاینده‌گی برای جلوگیری از آسیب رسیدن به مردم با اقدامات زیست‌محیطی هستیم.»

معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست با این برآورد که تا یک میلیون قبضه اسلحه شکاری در دست شکارچیان حیات وحش است هشدار داد: «شکار غیرمجاز در کشور بیداد می‌کند. بر این اساس شاهد غارت گونه‌های زیستی در کشور هستیم که عامل اصلی تهدید حیات‌وحش است.»

معصومه ابتکار افزود: «بررسی‌ها نشان می‌دهد بین ۵۰۰ هزار تا یک میلیون قبضه سلاح شکاری در دست مردم است که عامل مهمی در گسترش شکار غیرمجاز است و برخی تصور می‌کنند اگر مجوز سلاح و حمل آن را داشته باشند حق شکار دارند در حالی که این تصور کاملاً غلط است و امسال هیچ گونه پروانه شکار برای چهارپایان در کشور صادر نمی‌شود و ممکن است تا چند سال آینده نیز ادامه یابد.»

معاون رئیس‌جمهوری با بیان اینکه شکارچیان غیرمجاز طبیعت را غارت کرده‌اند، اظهار کرد: «ندادن مجوز شکار به این معنا نیست که شکار غیرمجاز در کشور انجام نمی‌شود، در حالی که در هفته سه تا چهار نزار محیط‌بانان با شکارچیان غیرمجاز گزارش می‌شود.»

او تاکید کرد: «شکار در ایران ممنوع است مگر اینکه مجوزی از نهاد معتبری صادر شده باشد که آن هم نیازمند بررسی علمی و دقیق است. ایران به دلیل داشتن تالاب‌های فراوان سالانه میزبان تعداد زیادی پرنده از نقاط مختلف دنیا است که حفاظت از آنها نیازمند فرهنگ‌سازی و همکاری جوامع محلی است.»

۵۳۵ گونه پرنده در ایران دیده می‌شود که حدود یک‌سوم از پرنده‌های کل دنیا را تشکیل می‌دهند. آمارهای بین‌المللی نشان می‌دهد ۱۲/۴ درصد از کل پرندگان دنیا، یعنی بیشتر از ۱۹۲ گونه پرنده اکنون با خطر انقراض مواجه هستند.

میراث فرهنگی

سفالینه‌ها و اشیای فلزی عصر آهن در ایلام یافت شد

کاوش‌های باستان‌شناسی هیات مشترک ایرانی - ایتالیایی در محوطه باستانی «له لار» واقع در استان ایلام به کشف آثار تاریخی مختلف از جمله سفالینه‌ها و اشیای فلزی عصر آهن در ایلام منجر شد.

لیلی نیاکان، سرپرست ایرانی گروهِ باستان‌شناسی با اعلام این خبر افزود: «این باستانی و روند شناخت دوره‌های سکونت بی‌کاوش در له‌لار مرکزی آغاز شد.»

او با اشاره به استفاده از روش ارکتوفیزیک برای کاوش‌های باستان‌شناسی در منطقه سیمره برای نخستین‌بار افزود: «بررسی ژئوفیزیک منطقه توسط هیات ایرانی به سرپرستی کوروش محمدخانی و سروش محمدخانی انجام شد.»

این باستان‌شناس گفت: «از جمله می‌توان به سفالینه‌ها، اشیای یافته‌شده و یافته‌هایی از بقایای معماری که با پلاتنی منظم شامل فضاهای به صورت اتاق، انبار، محل پخت و پز، توسط دیوارهای سنگ چین با مصالح سنگ‌های رودخانه‌ای با ابعاد متوسط و کوچک با ملاط گل و گچ ساخته شده، اشاره کرد.» او افزود: «روی برخی از دیوارهای داخلی فضاهای ذکر شده هنوز بقایایی از لایه‌های گچ که نشانگر پوشش دیوارها بود به دست آمد.» به گفته نیاکان وجود اجاق و تنوره‌های متعدد همراه با سنگ آسیاب‌ها، هاون‌ها، کوبنده‌ها و دیگر آثار به دست آمده نشانگر فعالیت‌های روزمره و معیشتی در دوره‌های مختلف تاریخی در این محوطه باستانی بوده است.

عضو هیات‌علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در ادامه افزود: «از سوی دیگر می‌توان به تعداد بسیاری از سازه‌های حرارتی که به صورت تنور، اجاق و کوره در کاوش در کارگاه‌های مختلف به دست آمده اشاره کرد به‌طوری‌که در برخی از کارگاه‌های ذکرشده نیز قطعاتی از جوش کوره‌ها که نشانگر صنعتی بودن این محوطه باستانی نیز بود به دست آمده است.»

فایندگی شهرستان‌ها و مراکز استانی روزنامه فرهنگیگان

Province and cities agencies
خبرهای خود را برای iranzamin@fdn.ir ارسال نمایید شماره تماس هماهنگی خبر: ۶۶۷۲۶۲۸۳

ایران زمین

www.Farheekhtegan.ir

Thu | 15 Jan 2015 | vol.06 | No. 1573

پنجشنبه ۲۵ دی ۱۳۹۳ | ۲۳ ربیع‌الاول ۱۴۳۶ | ۱۵ ژانویه ۲۰۱۵ | شماره ۱۵۷۳

پیشنهاد سفر، قلعه گردی

دژهای تاریخی را فراموش نکنید

بیشتر شهرهای تاریخی کشور برای محافظت از شهر قلعه‌های بزرگی برای استقرار نظامیان و شاخه‌های حاکمیت و نگهداری وسایل گرانبها و ادوات جنگی ساخته شده است. پیشنهاد سفر این هفته را به قلعه‌های تاریخی کشور و بازدید از آنها اختصاص دادیم.

احسان رستمی‌پور | وسعت و تعدد آثار تاریخی کشور به گونه‌ای است که می‌توان برای هر کدام از آنها برنامه‌ای ویژه برای گردش در نظر گرفت و مدت‌ها فقط به دنبال آنها در کشور گشت و از آنها بازدید کرد. قلعه‌ها و دژهای بزرگ شهری در اکثر مناطق تاریخی کشور قرار دارند. در

قلعه فلک‌الافلاک

یک قلعه تاریخی زمان ساسانیان زیباترین منظره شهر خرم‌آباد را تشکیل می‌دهد. قلعه فلک‌الافلاک که در تپه مشرف به شهر واقع شده یکی از قلعه‌های تاریخی کشور و مرکز گردشگری شهر خرم‌آباد است. قلعه فلک‌الافلاک به باوری قلعه نظامی و حکومتی شهر شاپورخواست بوده که هرچند این شهر تاریخی از بین رفته اما یکی از نام‌های این قلعه، شاپورخواست است. این قلعه به دلیل موقعیت مناسب و شرایط ویژه‌اش در ادوار تاریخی به‌عنوان یک قلعه نظامی و حکومتی مورد استفاده قرار گرفته است. این قلعه تاریخی در فهرست آثار ملی ثبت شده و در مرکز شهر خرم‌آباد استان لرستان قرار دارد. در این قلعه تاریخی دو موزه مردم‌شناسی و مفرغ‌های لرستان برقرار است و امکانات گردشگری مناسبی دارد.

هزینه: حدود ۵۰۰ هزار تومان برای دو شب و سه روز - سفر زمینی

قلعه الموت

قلعه الموت در طبیعت بکر منطقه الموت قرار گرفته است. قلعه‌ای با وسعت ۲۰ هزار مترمربع که بر بلندای به ارتفاع ۲۰۰ متر از سطح پیرامون خود واقع شده است. این قلعه که احتمال داده می‌شود از ابتدا به‌عنوان قلعه نظامی مورد استفاده قرار گرفته، تنها یک راه ورود از سمت شمال شرقی دارد و جز این راه پیرامون این قلعه به‌طور کامل پر نگاه است. قلعه الموت به واسطه استکان حسن صباح در آن به قلعه حسن نیز معروف است. این قلعه در سال ۶۵۴ هجری قمری توسط هلاکو به آتش کشیده شد و حفاری‌های غیرمجاز سده اخیر نیز باعث تخریب این قلعه تاریخی شده است. قلعه الموت در فهرست آثار ملی کشور ثبت شده و در شهر الموت استان قزوین قرار دارد. بازدید از این قلعه تاریخی امکان‌پذیر است و رسیدن به آن نیاز به پیاده‌روی طولانی مدت دارد.

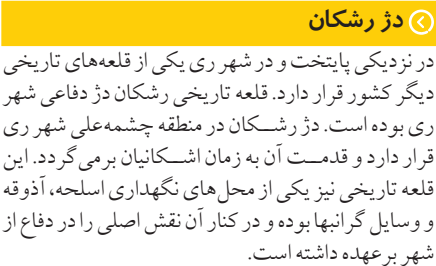
هزینه: تور یک روزه الموت حدود ۸۰ هزار تومان

ارگ بم

بزرگ‌ترین سازه خشتی جهان، معروف‌ترین قلعه کشور است. ارگ بم و فضای فرهنگی پیرامون آن یکی از نمونه‌های منحصر به‌فرد باقیمانده از شهرسازی ایران است. ارگ بم در مرکز این شهر خشتی و در بلندترین ارتفاع واقع شده اما به دلیل اهمیت آن به کل مجموعه ارگ بم می‌گویند. این شهر خشتی از لحاظ طراحی و ویژگی‌های زیادی دارد، امنیت این شهر بایستن دروازه به‌طور کامل تأمین می‌شود و شهر امکان زندگی را بدون ارتباط با خارج داشته است. قدمت ارگ بم به سده پنجم پیش از میلاد می‌رسد و هر چند که پس از زلزله سال ۱۳۲۱ آسیب فراوانی دید، اما مرمت‌های آن به سرعت آغاز و کل محوطه ارگ بم مرمت شد. ارگ بم و محوطه پیرامون آن در فهرست آثار یونسکو ثبت شده است. این مجموعه تاریخی در شهر بم استان کرمان قرار و امکان بازدید دارد.

هزینه: حدود ۴۰۰ هزار تومان برای سه روز و دو شب - سفر زمینی به کرمان و محدوده آن

دژ رشکان

در نزدیکی پایتخت و در شهر ری یکی از قلعه‌های تاریخی دیگر کشور قرار دارد. قلعه تاریخی رشکان دژ دفاعی شهر ری بوده است. دژ رشکان در منطقه چشمه‌علی شهر ری قرار دارد و قدمت آن به زمان اشکانیان برمی‌گردد. این قلعه تاریخی نیز یکی از محل‌های نگهداری اسلحه، آذوقه و وسایل گرانبها بوده و در کنار آن نقش اصلی را در دفاع از شهر بر عهده داشته است.

سورخ‌های روی دیوار دژ رشکان برای تیراندازی توسط کمان تعبیه شده است. تا دوران قاجار بیشتر محوطه‌های اصلی این دژ تاریخی سسالم باقی مانده بود اما پس از آن رو به خرابی رفته است و امروزه مثل اکثر آثار تاریخی شهر ری وضعیت مناسبی ندارد. این قلعه تاریخی شهر ری امکان بازدید دارد.

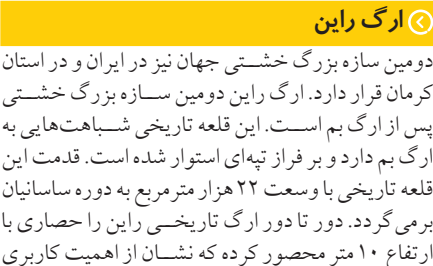
هزینه: می‌توان از اتوبوس داخل شهری و مایتر استفاده کرد.

نارین قلعه شهر ناین

قدیمی‌ترین بنا در شهر تاریخی ناین، نارین قلعه است. نام دیگر این قلعه تاریخی نارین‌قلعه است. براساس گمانه‌زنی‌ها این قلعه که در بافت تاریخی شهر ناین قرار دارد، مربوط به دوره پارتیان یا ساسانیان بوده است. در مورد کارکرد این قلعه حدس‌های زیادی زده شده، اما به واسطه قرارگیری در مرکز شهر به نظر، مرکز اداری و نظامی شهر بوده است. هرچند بخش‌های زیادی از این قلعه تاریخی نابود شده و در حال حاضر نیز وضعیت مطلوبی ندارد اما بازدید از معماری باشکوه آن لذت‌بخش است. همچنین قلعه‌های تاریخی دیگر در چهار شهر دیگر کشور قرار دارد که به اسم نارین قلعه شناخته می‌شود. شهر ناین در ۱۴۰ کیلومتری شرق اصفهان قرار دارد. قلعه تاریخی نارین در فهرست آثار ملی ثبت شده و امکان بازدید دارد.

هزینه: حدود ۲۰۰ هزار تومان برای یک شب و دو روز - سفر زمینی

ارگ راین

دومین سازه بزرگ خشتی جهان نیز در ایران و در استان کرمان قرار دارد. ارگ راین دومین سازه بزرگ خشتی پس از ارگ بم است. این قلعه تاریخی شباهت‌هایی به ارگ بم دارد و بر فراز تپه‌ای استوار شده است. قدمت این قلعه تاریخی با وسعت ۲۲ هزار مترمربع به دوره ساسانیان برمی‌گردد. دور تا دور ارگ تاریخی راین را حصار با ارتفاع ۱۰ متر محصور کرده که نشان از اهمیت کاربری این قلعه در دوره‌های تاریخی مختلف دارد. این قلعه نیز مانند اکثر قلعه‌های کشور تنها یک ورودی دارد. ورودی این قلعه در ضلع شرقی قرار گرفته و برای آن سردر عظیم و زیبایی ساخته شده است. ارگ راین در فهرست آثار ملی ثبت شده و در شهر تاریخی راین در جنوب شرقی کرمان قرار گرفته و امکان بازدید دارد.

هزینه: همچون ارگ بم

منابع آب پایدار برای حیات وحش جزایر دریاچه ارومیه تامین می‌شود افزایش امید برای احیای زیستگاه دریاچه ارومیه

پایدار ادامه داد: «پایلوت‌هایی به همین منظور در جزایر ایجاد می‌شود و قابلیت آنها برای تأمین آب مورد بررسی قرار خواهد گرفت.» سلیمانی با اشاره به بازدید مشترک انجمن علمی سیستم‌های سطوح آبگیر باران، طرح حفاظت از تالاب‌های ایران و کارشناسان و محیط‌بانان اداره کل محیط‌زیست آذربایجان

غربی از جزایر افزود: «هم‌اکنون با مطالعات و بررسی‌های انجام گرفته و با بازدید میدانی که صورت گرفت، نقاط پایلوت برای اجرای طرح مشخص شده که در اولین فصل کاری اجرا و برای تابستان سال آینده قابل استفاده حیات وحش جزایر خواهد بود.»

مدیر طرح حفاظت از تالاب‌های ایران ادامه داد: «میزان بارندگی ۳۰۰ میلیمتر پتانسیل خوبی است که بتوان بخشی از آن را با روش‌های سازگار با طبیعت و نوین ذخیره کرد تا در فصل کم‌آبی مورد استفاده جانوران قرار گیرد.»

وی افزود: «در این بازدید مسائل و مشکلات محیط‌بانان جزایر از نزدیک مشاهده شد که متأسفانه بخش عمده مشکلات به وجود آمده برای امر حفاظت از این منطقه به شرایط متغیر و خشکی دریاچه ارومیه برمی‌گردد.»

خبر

ابلاغ حریم کاخ «مروارید»

حریم حفاظتی سه بنای تاریخی در استان البرز که در کمیته ثبت و حریم آثار ملی غیرمنقول تعیین شده، ابلاغ شد. مهم‌ترین اثر تعیین حریم شده این کمیته متعلق به کاخ «مروارید» (شمس) است. اکنون نیز نخستین اقدام اجرایی برای کاخ «مروارید»، هشت ماه پس از واگذاری به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری انجام و حریم این بنای تاریخی تعیین شد. مدیرکل دفتر ثبت آثار تاریخی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در این باره به ایسنا گفت: «حمام «مصباح» و حمام «حیدرآباد» دو اثر دیگر استان البرز هستند که در کمیته ثبت و حریم آثار ملی غیرمنقول سازمان میراث فرهنگی و گردشگری تعیین و ابلاغ شده است.»

فرهاد نظری در توضیحی درباره پرنده «کاخ مروارید» با اشاره به ثبت ملی این بنا در سال ۱۳۸۱ افزود: «این بنا» که در ضلع شرقی بلوار امام خمینی (ره) قرار دارد، در زمینی به وسعت ۱۱۱ هکتار با ۲۵۰۰ متر زیربنا بین سال‌های ۴۷-۱۳۴۵ در مهر شهر کرج بلوار امام خمینی (ره)، برای شمس، خواهر محمدرضاشاه پهلوی ساخته شد و فضاهای متعددی مانند سالن طلایی بار، دفتر مخصوص شمس، سالن پذیرایی، سالن سینما، سالن بلیارد، استیج، آب‌نما، محل نگهداری پرندگان کمیاب، اتاق‌های خواب و... را شامل می‌شود.»

او یکی از مهم‌ترین بخش‌های این کاخ را اتاق «صاف» دانست که دارای تزیینات مختلفی است و افزود: «نمای بیرونی این کاخ به صورت حزنونی شکل ساخته شده و در طراحی فضای بیرونی دریاچه کوچکی از سه طرف کاخ شمس را احاطه کرده است. همچنین همه فضای سبز برداشتی نمادین از پارک‌های اروپایی است که در طراحی آن الگوی فضای باغ‌های ایرانی نیز لحاظ و تلفیق شده است و درختان و گل‌های باغ همگی منتخبی از گونه‌های ایرانی و اروپایی است که با طراحی و بافت و پلان مجموعه هماهنگی دارد.»

پلنگ در خراسان شمالی زنده‌گیری شد

یک پلنگ در روستای مرزی تازه قلعه شهرستان راز و جرگلان توسط یکی از تله‌های کار گذاشته‌شده از سوی محیط‌بانان اعزامی، زنده‌گیری شد و به پارک پردیسان تهران انتقال داده یافته است.

رئیس اداره نظارت بر امور حیات وحش اداره کل حفاظت محیط‌زیست خراسان شمالی نیز در این باره به ایرنا گفت: «طبق گزارش‌های گروه محیط‌بانان اعزامی به روستای تازه قلعه، پلنگ زنده‌گیری شده و در ۶۰ کیلومتری ورزن است.»

بهروز جعفری افزود: «ایسن پلنگ از سوی دامپزشکان همراه گروه اعزامی به روستای تازه‌قلعه مورد معاینه قرار گرفته که به علت مشکلات جسمانی، قابلیت رهاسازی در منطقه حفاظت‌شده را نداشته و نیاز به مداوا داشته است.» او با اشاره به اینکه اکنون پلنگ به تهران اعزام شده تا مراحل درمان را طی کند و پس از بهبودی برای رهاسازی آن تصمیم‌گیری خواهد شد، افزود: «بنا بر این بود که پس از زنده‌گیری پلنگ، این حیوان در یکی از مناطق مستعد زیست آن در استان رهاسازی شود.» خراسان شمالی با ۲۸ هزار و ۱۷۹ کیلومتر مربع گستره در شمال‌شرق کشور یکی از زیستگاه‌های مهم گونه در معرض انقراض پلنگ ایرانی محسوب می‌شود.

جهت واگذاری سرپرستی روزنامه فرهیختگان با ما تماس بگیرید

تلفن: ۰۲۱) ۶۶۳۴۸۰۶۶
فکس: ۰۲۱) ۶۶۳۴۸۰۱۷

agahi@fdn.ir

ردیف	استان و شهرستان	نام و نام‌خانوادگی	شماره تماس
۱۰	کرمان	حسین شهبانی	۰۹۱۳۳۴۶۸۷۶
۱۱	کرج	ولی ابراهیمی	۰۹۱۲۱۶۷۱۴۴۳
۱۲	هرمزگان	سلمان فرجی	۰۹۱۲۱۰۱۶۵۱۶
۱۳	خوزستان	حسین نژادیان	۰۹۱۶۱۱۸۸۳۹۳
۱۴	لرستان	سهراب فرشاد	۰۹۱۶۶۶۱۹۰۴۹
۱۵	زنجان	علی اکبر شیخی	۰۹۱۲۶۸۱۷۳۳۱
۱۶	قزوین	مهرداد نوری	۰۹۱۲۸۱۷۷۴۱
۱۷	لردیل	حسین شادابی	۰۹۱۴۹۵۵۲۰۱۱
۱۸	کردستان	مرتضی جوامتری	۰۹۱۸۸۷۱۱۵۴۲
۱۹	بوشهر	ابراهیم احمدی	۰۹۱۷۷۷۱۱۳۷۱

ردیف	استان و شهرستان	نام و نام‌خانوادگی	شماره تماس
۱	مرافقه	سجاد محمد درخشانی	۰۹۱۲۶۸۱۱۱۶۴
۲	خراسان جنوبی	سید مجتبی منتظری	۰۹۱۵۵۱۴۷۱۴۳
۳	خراسان رضوی	علی رزاقی بهار	۰۹۱۳۵۱۰۴۹۴۷
۴	شهریار/ ملارد	علی بزرگ	۰۹۳۶۷۷۶۹۶۲
۵	گیلان	فرشاد نوروزپور	۰۹۱۱۳۸۱۶۶۸۴
۶	ساوه/ارزنبدیه	عباس کریمی	۰۹۱۲۱۵۵۶۸۸۳
۷	مازندران	حسن شیرزاد گبریا	۰۹۱۳۲۰۳۹۶۰۲
۸	گلستان	رحمن بردی قاضی لار	۰۹۱۰۱۰۶۰۹۵۷
۹	اراک(مرکز)	عسکری اکبری	۰۹۱۸۳۶۰۶۸۲۸